

GÖMÖR-KISHONT

VÁRMEGYEI KÖZLÖNY.

... és megyei érdekeket képviselő hetilap. — A Gömörvármegyei községi- és körjegyző-egylet hivatalos lapja.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

Tompa Mihály-utca 10. sz.

Ide intézendő a lap szellemi részét érdeklő minden közlemény és levelezés; továbbá előfizetések, hirdetés, nyilttér és egyéb felszólalás.

Telefon-szám: 52.

Telefon-szám: 52.

Felelős szerkesztő:

KOMÁROMY ISTVÁN.

Kiadó laptulajdonos:

ID. RÁBELY MIKLÓS.

Az előfizetés díja:

Egész évre . . . 10 korona. Fél évre . . . 5 korona.
Várm. körjegyzőknek és tanítóknak egy évre 6 korona.
Egyes szám ára 20 fillér.

A hirdetés díja:

Egy háromhasábos petitsor térfogata 12 fillér.
Nyilttér sora 40 fillér.

A szerkesztőség kéziratot nem ad vissza, bélyegtelen levelet nem fogad el. — Vidéki levelezőink kéretnek, hogy közleményeiket péntek délig megküldeni sziveskedjenek.
A kiadóhivatal hirdetést és nyilttéri közleményt csak szombat délelőtti 10 óráig fogad el.

Beszélő számok.

II.

Az utóbbi években mind gyakrabban bebizonyosodik és mindig többen és jobban állítják, hogy nálunk, Magyarországon a városok az elmagyarosodás gyújtópontjai. Mi még nem jutottunk odáig, mint a nagy nyugati nemzetek, a német, az angol és a francia, hogy decentralizációt emlegessünk; nálunk még nincs elkülönülve a gyárváros a művészteleptől és ez ismét a kislakásos nyárspolgár — kertvárosoktól, — a mi városaink még nagyon sokáig centrumok maradnak, eredményeként a kulturéletünk centralizáló irányának.

Fiatál és zsenge még a mi kulturánk, első hajtása, gyenge lombja annak a hittelt vetett és reménnyel, szeretettel öntözgetett magnak, amelyiket Bessenyei már a „Jámbor szándék”-ban a keblén melengetett. Szokatlan és meglepő előtűnik a művészetek, a szép gondolatok sokféle és nagyszerű megnyilatkozása, legyen az akár egy pompás gép, egy festmény vagy egy dráma; úgy vagyunk a kultúra termékeivel, mint a gyermek az új játékaival, féltjük, őrizzük és hogy el ne vehessék tőlünk, egy helyre gyűjtjük: a városainkba.

Mikor nagynéha egy-egy jelentősebb személyt idegen téved ide közénk, úgy vagyunk vele, hogy annak sem tudunk mást mutatni, mint fejlődő, hernyóból pillévé váló, épülő izmosodó városokat. Hiszen a régi és világszerte híres magyar pusztai élet kihalóban van; és ma már anachronizmus számba megy némely ethnografiai könyvnek az a megállapítása, hogy a nagy magyar Alföld népének egy része csodálatosképen a mai napig megőrizte nomád életmódját. Bizony a gulya, ménes most már lánecszívattyus vagy éppen artézi kútnál delelet és a csárdabeli szép asszonynál a mungóság, meg a szavazati jog miatt csapja nagy-

busan főbe egymást a juhászbojtár. Igaz, hogy romantikánknak egyik legszebb lapja tűnik el ezzel a világgal, de nem sajnálkozunk rajta, hiszen talán Hermann Ottó az egyetlen a ma élő magyarok közül, aki szívvel-lélekkel feküdt neki a pusztai magyarság megismerésének; mi többiek sohasem is ismertük, az idegenek pedig, akiknek megmutogattuk, hogy miket láttak és miket meséltek, — erről talán jobb nem is beszélni.

Megmaradtak tehát a városok, ahol megmutathatjuk magunkat a világnak nem az ő, ázsiai erényekből táplálkozó extravaganciákban, hanem új és üde kulturánk világszép termékeinek a szebb jövővel való díztatásában. Elsőrendű nemzeti feladat ezért városaink állami támogatással való fejlesztése.

Az elmúlt évben a kormány törvényjavaslatot terjesztett elő a városok fejlesztéséről. A javaslat szerint minden esztendőben a budgetben 8 millió korona szerepel, mint a városok segélyezésére fordítandó összeg. Ebből a pénzből 4 milliót kell fordítani a városi rendőrségek fejlesztésére, 3,8 milliót különböző közmunkák elvégzésére, 150000 korona pedig reábizatik a belügyminiszterre, hogy a felmerülő rendkívüli szükségletekhez képest legjobb belátása szerint ossza szét.

Nem szabad megijedni a városi rendőrségek fejlesztésére szánt 4 millió nagyságtól és sokalni sem lehet. Hiszen vidéki városaink rendőrsége szinte minden kritikán aluli, — nem a vezetők miatt, hiszen képzett rendőrtisztek vezetik; hanem a legénység silány emberanyaga miatt, a melyik egyedül a minimális fizetés terhére irandó. Jártam egy felvidéki városban, ahol a rendőrség létszáma a tiszteken kívül 30 közlegény volt. Azonban míg a téli hónapokban a létszám állandóan teljes volt, a nyári hónapokra leolvadt a legénység huszra, sőt 16-ra! Hogy miért? Mert azok, akik ősszel szolgálatra jelentkeztek, csak azért tették,

mert a fűtött őrszoba, meleg ruha és jó koszt jól esett télen; ám az idő kimelegedésével róluk is lemelegedett az uniformis és visszatértek régi szerelmükhöz, a szabadságot, ételt és ingyen szállást adó természethez. Ilyen legénységgel azután nem is lehet nagyot fordítani egy város rendjén és biztonságán. Hiszen a forgalom szabályozása, az intézkedés, az utca biztonságos voltának megőrzése képzettséget és gyakorlatot kíván, a melylyel egy átmenetszerűen szolgáló rendőr nem rendelkezhet. A négy millió tehát először is a fizetések rendezésére, azután a legénység szaporítására fordítandó. Minden az itt elmondott dolog természetesen csak addig aktuális, míg be nem fejeződik a rendőrség országos szervezése, a melyet azután a belügyminiszterium országos rendőri központja fog az egész országra kiterjedőleg dirigálni.

A közintézmények alkotására és fejlesztésére szolgáló 3,8 milliót a városok államsegély alakjában kapják meg. A segély megvonását, vagy csak redukálását is csak a képviselőház rendelheti el. A közintézmények létesítésének joga mint eddig, megmarad a törvényhatóságok kezén. Azonban ennél a pontnál egy igen üdvös és sok józan belátásra valló megszorítást tesz a törvényjavaslat. Megbizzá ugyanis a belügyminisztert, hogy a városok számára állapítsa meg azt a sorrendet, amelyben a közintézmények létesülhetnek. Ebben a sorrendben legelő szerepelnek a közegészségügyet szolgáló intézmények és csak azután jöhetnek a többiek, melyek a szórakozást célozzák. A sorrendben így a kórházak kerülnek előre, az utczaburkolással, csatornázással, vízvezetékekkel és szemétfuvarozással együtt. Csak mikor mindez létesült és a terhektől legalább részben megszabadult a város, gondolhat arra, hogy városi színházat, városi kaszinót vagy városi mulatóparkot létesíthessen. Szükségtelen

Valaszky órái a legpontosabbak!

RIMASZOMBAT, Deák Ferencz-utca 20. sz.

ennek az intézkedésnek az áldásos voltát hangsúlyozni, önmagáért beszél ez.

Az adminisztrációban lényeges egyszerűsítést hoz a javaslat. Kimondja, hogy a városi és törvényhatósági vagyon hovatartozása felől döntés közgyűlés nélkül is hozható, csupán egy megállapított nagy összeget felülhaladó kiadás esetében kell közgyűlést összehívni és névszerinti szárazzással dönteni. Mint minden intézkedést, amely a városi közszolgálat labirintusába egyenesebb utat vág, ezt is örömmel kell, hogy üdvözljük.

Nagy vonásokban ezek a legfőbb oldalak, melyeknek reformját hozza az új törvényjavaslat. Minden pártálláson felülemelkedve, tisztán nemzeti szempontból el kell ismernünk, hogy mindezek az újítások a nemzeti eszme bélyegét viselik magukon. Mert — hogy azzal végezzünk, amivel kezdtük — a hódító magyar nemzeti politika fészkei ma már a városok és a nagy vagyon és személyi biztonságot nyújtó, egészséges és nagy forgalmu városoktól ez sokkal inkább elvárható, mint azoktól a kis városoknak csufolt fészkektől, ahol egy-két befolyásos jómadár végigmuzsikáltatja magát az utcán hajnalban, fölverik a zsidót és beverik a fejét, a cigányt beledugják a bőgőjébe, felköltének mindenkit és inzultálnak mindenkit — a nemzeti eszmény nagyobb dicsőségére. Ma minden városnak élénk és önálló kulturéttel kell birni, mert a mai Magyarország: városos Magyarország és a jövő magyar népe: a városok kulturáján nőtt magyar nép.

R.

Fősorozás.

Az 1913. évi ujonczállítás előkészületei már megtették s a sorozó-bizott-

TÁRCZA.

Ujlesztendei jeremiádok.

Tisztelet Szerkesztő ur, én ugyan megjártam, Hogy becses lapjába verseket firkáltam; Megtúlták belőlük, hogy „dupla a gázsi”, El is jöttek hozzám nyomba' gratulálni.

Postás, kéményseprő, rikkanes, milimári... Az ördög tudná mind sorra elszámolni! Hiába mondtam ki százszor is a „nincs” et, Egyik a másíknak adta a kilincset.

Azonban a házam mély gyászt akkor öltött, Amikor a hentes hozzám beköszöntött; Kezében tartotta a múlt évi számlát, Hogyhat fizessem ki a hús, a zsir árát!

Persze, dühbe jöttem s összeteremtetem: „Köszönje meg” — mondám — hogy húsát meg; Hentes uram adta, nöm legfeljebb kérte, [ettem! Az kellene még, hogy én fizessek érte!

Mosolygott a kujón s leült egymagába! A plüssel behúzott ruganyos diványra; S én, hogy szabaduljon tőle a hajlékom, Inkább odaadtam családi pótlékom!

Felfortyant az anyjuk: „Oh, te vén poéta! Versed miatt fuccs lett a család pótléka! Bizony, még nyakamra csődítéd a népet: Adóvégrehajtót, boltost, szabót, péket!

Nem jó az ördögöt pingálni a falra, Mert könnyen leugrik onnan a nyakadba! Így esett, hogy a szók véget alig értek, Az előszobába hárman is beléptek.

— „Szent Kleofás!” — mondám s azzal hamar Beugrottam a nagy „gard'robos” ládába; [jába Mire a fedelét anyjukom rámesukta, A három „jó madár” a fejét bedugta.

ságot a törvényhatóság megalakította. — Annak polgári tagjaiul kiküldettek következők:

1. A garamvölgyi sorozó járásba: Elnök: az alispán, helyettese: Okolicsányi Lajos Coburg hercegi erdőtanácsos, biz. tag. — Polgári orvos: Dr. Meskó Miklós vm. főorvos.

2. A feledi sorozó járásba: Elnök: az alispán, helyettese: Dr. Fornét Gyula vm. főjegyző. Polgári orvos: Dr. Meskó Miklós vm. főorvos.

3. A Rimaszombat városi sorozó járásba: Elnök: az alispán, helyettese: Dr. Fornét Gyula vm. főjegyző. Polgári orvos: Dr. Meskó Miklós.

4. A rimaszombati sorozó járásba: Elnök: az alispán, helyettese: Dr. Fornét Gyula vm. főjegyző. Polgári orvos: Dr. Meskó Miklós vm. főorvos.

5. A putnoki sorozó járásba: Elnök: az alispán, helyettese: Hönsch Ede biz. tag. Polgári orvos: Dr. Meskó Miklós vm. főorvos.

6. A tornaljai sorozó járásba: Elnök: az alispán, helyettese: Tornaljai Zoltán biz. tag. Polgári orvos: Dr. Meskó Miklós vm. főorvos.

7. A Jolsva városi sorozó járásba: Elnök: az alispán, helyettese: Mihalik Dezső biz. tag. Polgári orvos: Dr. Meskó Miklós vm. főorvos.

8. A nagyrőcei sorozó járásba: Elnök: az alispán, helyettese: Hisnyay Heinzelmán Alfréd biz. tag. Polgári orvos: Dr. Meskó Miklós vm. főorvos.

9. A Nagyrőcze városi sorozó járásba: Elnök: az alispán, helyettese: Mihalik Dezső biz. tag. Polgári orvos: Dr. Meskó Miklós vm. főorvos.

10. A ratkói sorozó járásba: Elnök: az alispán, helyettese: Mihalik Pál biz.

— „Kiszi hand, tés' asszony!” Ezt a szabó Közben a bal lábát kecsesen ingatta. [mondta] „Olvastuk a verset, a mit irt a férje S jöttünk, hogy „számlánkat átadjuk kezébe.”

— „Szamárság az egész”, — szolt a feleségem — „A verselése már sok bajt szerze nékem! Különb, uraim, a pénzt a hogy' kaptuk, A szomszéd hentesnek azonkép' od'adtuk”

— „Ah, angyali nagysád”, — szolt a szabó is: „Mi pedig nem megyünk tapodtat se' innét; [mét] — S ha már pénzt nem kapunk, hát társaságában Fürödhessünk nyakig legalább a — bájban!”

— „Jaj”, — nyögtem magamban, szörnyen meg Még elcsábítja a nomet ez a kecske!” [ijedve — De oszt' megnyugodtam, mert a pék azt mondta: „Hagyjuk a fizetést, uraim, máskorra!”

— „Ha már megtisztelték”, — szolt a feleségem — „Tőlem, mint adóstól, ne vegyék rosz néven, Hogy meginvitálom egyptár pohár borra”, Azzal palaczkokat rakott az asztalra.

— „Huh, az Árgilusát!” — nyöszörgém kin: „Ezt a bort a paptól kaptam kóstolóba! [lódva — Sáros Nagy Patakról hozatta nemrégén, Most mások isszák meg — egy korty se' jut né- [kem!]

És folyt a diskurzus és ürült a pohár, Szinte dalra gyűjtött a három jó madár! Engem meg a méreg majdhogy meg nem evett, Emlegettem is ám az apró szenteket!

... Végre eltávoztak, én meg előmáztam, Közben mindhármukat pokolba kívántam! De most meg az anyjuk fakadt hahotára: „Igy firkálj bolondot máskor az ujságba!”

Bizony, Szerkesztő ur, én csúful megjártam, Órákig szorongtam egy sötét ládában; Odalett a borom, oda a pótlékom — Most siralomvölgye családi hajlékom!

Paal Gyula.

tag. Polgári orvos: Dr. Meskó Miklós vm. főorvos.

11. A Rozsnyó városi sorozó járásba: Elnök: az alispán, helyettese: Pósch Gyula biz. tag. Polgári orvos: Dr. Meskó Miklós vm. főorvos.

12. A rozsnyói sorozó járásba: Elnök: az alispán, helyettese: Spéczián Gusztáv biz. tag. Polgári orvos: Dr. Meskó Miklós vm. főorvos.

13. A Dobsina városi sorozó járásba: Elnök: az alispán, helyettese: Benedikty Kálmán biz. tag. Polgári orvos: Dr. Meskó Miklós vm. főorvos.

A sorozó-bizottságok utazási és működési tervzete a vármegye területén következőkép állapított meg:

Február hó 28-án utazás Rimaszombatba.

Márczius hó 1-én állítás Rimaszombat r. t. város részére, állításkötelesek száma 132.

Márczius hó 3., 4., 5-én állítás a rimaszécsi járás részére, sorozási hely Rimaszombat, állításkötelesek száma 663.

Márczius hó 6-án utazás Nyustyára.

Márczius hó 7., 8. és 10-én állítás a rimaszombati járás részére, állításkötelesek száma 629.

Márczius 11-én d. u. utazás Putnokra.

Márczius hó 12. és 13-án állítás a putnoki járás részére, állításkötelesek száma 255.

Márczius hó 13-án d. u. utazás Tornaljára.

Márczius hó 14. és 15-én állítás a tornaljai járás részére, állításkötelesek száma 338.

Márczius 16-án utazás Nagyrőczére.

Márcz. 17-én állítás Nagyrőcze r. t. város részére, állításkötelesek száma 37.

A Sí.

A legutóbbi években hazánkban is mindjobban tért hódít a téli sportok legideálisabbjának, a sí-sportnak művelése.

Tudjuk, mily jótékony hatást gyakorolnak az emberi szervezetre a szabad levegőn üzött sportok. A téli sportok magukban foglalják ezeknek minden előnyeit, de a szervezet ellentálló képességét a hideg levegőn való erős mozgás még inkább fokozza.

E hatás a magas hegyek száraz, páramentes és meglehetősen egyenletes temperaturájú levegőjében a legerősebb.

A téli tájéknak fehér csendje, megnyugtatólag hat kedélyünkre, üditi lelkünket, megfiatalítja egész idegrendszerünket.

Norvégiában már évszázadok óta ismeretes a sí. Európa figyelmét F. Nansennek, „Siken Grönlandon át” című híres műve hívta fel ezen sportra. Hatása alatt a sí-sport Svájcban, Németországban, Ausztriában és a többi nyugat-európai államokban rövid idő alatt széles körű fejlődést ért el. Hatalmas irodalom keletkezett. Gyönyörűen illusztrált lapok, folyóiratok évkönyvek útján hódítják meg e sportnak a külföldi alpesi sí-klubok évenként a tagok nagy számát. Férfiak, nők, felnőttek, gyermekek ezrei keresik fel téli vasárnapokon a hegyes-dombos vidékek lejtőit és a mikor a lenyugvó nap biborvörös fényvel borítja be a látóhatárt s szürkíti meg a fehér hegyeket, boldogan, meglegedetten, egészségük és erejük tudatában, szélről kipirult arcokkal, farkas étvágygal, felvidult kedéllyel térnek haza.

És a ki egyszer ezt a szép sportot megtanulta, a ki végig élvezett egy sí-turát zuzmarás fenyvesekkel szegélyezett magas hegyek lejtőin, az boldog rabja lesz e nemes sportnak örökre.

Mindössze két évtizede annak, hogy e sportot Nyugat-Európában is intenzíven kezdik

Márzius 17-én d. u. utazás Jolsvára.

Márzius hó 18-án állítás Jolsva város részére, állításkötelesek száma 69.

Márzius hó 19. és 26-án állítás a nagyrőcei járás részére, állítási székhely Jolsva, állításkötelesek száma 281.

Márcz. hó 26-án d. u. utazás Ratkóra.

Márzius hó 27-én állítás a ratkói járás részére, állításkötelesek száma 163.

Márzius hó 28-án utazás Rozsnyóra.

Márcz. hó 29-én állítás Rozsnyó r. t. város részére, állításkötelesek száma 100.

Márzius hó 31-én és április hó 1., 2. és 3-án állítás a rozsnyói járás részére, állításkötelesek száma 678.

Április 3-án d. u. utazás Dobsinára.

Április hó 4-én állítás Dobsina r. t. város részére, állításkötelesek száma 112.

Április hó 5-én utazás Nándorvölgyre.

Április hó 7. és 8-án állítás a garamvölgyi járás részére, állításkötelesek száma 295.

Hol van nálunk az igazság?

Azt hisszük, hogy senki sem fogja abbéli állításunkat megczáfolni, miszerint a mult heti első hóesés után az egész város területén a járdákat, beleértve a városház előtti járdát is — kivéve azonban a vármegyeház járdáját — sehol le nem separték. Teljes egy hétig volt kénytelen a közönség életveszéllyel a sikos, megfagyott járdákon tipegni, vagy pedig biztosabban a kocsitakon közlekedni. Hogy ez így van, — tessék széjjel nézni a városban s még ma is alig van kevés hely, hol a járda a kopás következtében megtisztult, vagy pedig hamuval és fűrészporszal szórták be néhol. Kiváncsiak voltunk, meddig tart ez állapot? A megnyugtató választ megkaptuk a rendőrségtől, hogy circa 60 városi lakost ezért — a szabályrendelet értelmében megbüntetett.

Ez helyesen van, de akkor a városházától kezdve tessék az egész várost megbüntetni, nem pedig kivételeket tenni és csak 60 lakost meg büntetni.

művelni. Az első Si klub 1891-ben alakult meg Münchenben, Németországban és Schveizben a norvég rendszer hódított. Ausztriában, Lilienfeldben a si-sportnak a norvég rendszertől elütő faja fejlődött ki. Ennek a feltalálója Zdarszky M. Elterjesztése is az ő nevéhez fűződik. Ő sima, minden mélyedés nélküli talpu síjein oly kötést alkalmazott, mely szilárd acél alkatrészekből áll, a talpat szilárdan tartja és így a sí az egész lábbal lesz kormányozva, szemben a norvég rendszerrel, melynél a sík borszijasattal vannak a talphoz rögzítve és a kormányzás is inkább a lábfejjel történik. E mellett a sí-talpakon egy barázdászerű mélyedés fut végig.

A két rendszer hívei között nagy irodalmi harc indult meg a tekintetben, hogy melyik is hát a jobb, a célszerűbb. Tény az, hogy a lilienfeldi sín, ennek feltalálója: Zdarszky M. bámulatos technikai tudást ért el.

El kell azonban ismernünk, hogy a stílus tökéletességét tekintve, most is a norvég sí vezet. Versenyzőink, ugróink, általában a norvég sí-t használják.

Túra síelésnél, különösen magas hegységben, meredek lejtőkön a lilienfeldi és az ezzel rokon bilgeri sí sokkal alkalmasabb. E mellett alpesi sín sokkal könnyebben és gyorsabban sajtíthatjuk el a síelés tudományát, mint a norvég sín. És a hóviszonyok is kevésbé alterál-

Hol van tehát itt az igazság?

Mivel közönségünk a városnak ide vonatkozó szabályrendeletét még nem ismeri, azt egész terjedelmében itt közöljük:

Szabályrendelet a járdák és gyalogjárók tisztántartásáról.

„1. §. Rimaszombat r. t. városban a házak homlokzata és oldalfalai, kertek és üres telkek előtt létesített és létesítendő járdák, nemkülönbén a járdaival még el nem látott utcákban a házak homlokzata, oldalfalai és üres telkek előtti gyalogjárók tisztántartása az illető ház lakója, illetve a kert és telektulajdonos, ha a kert vagy telek bérbe van adva, a bérlő kötelessége. *Olyan udvarokban, melyben több lakó van, a tisztántartási kötelezettség az első házbeli földszinti lakó kötelessége.*

2. §. Az 1. §-ban részletesen felsorolt kötelezettek tartoznak nyárbán:

naponként egyszer a járdát és gyalogjárót lesöpörni, — rendőrkapitány által közhírré tendő időben a fütől és gyomtól szükség szerint kitisztítani;

télben a járda- vagy gyalogjáróról a havat, jeget, nemkülönbén a felengedett sarat és szemetet reggeli 9 óráig eltávolítani, sikamlós időjárás esetén pedig a járdát kőpor, fűrészpör vagy hamuval annyiszor, a hányszor annak szüksége fenntorog — behinteni.

3. §. A 2. §-ban foglalt kötelezettség nem teljesítése kihágást képez, mely 2 koronától 40 koronáig terjedhet pénzbüntetéssel, behajthatatlanság esetén 6 órától 2 napig terjedhető elzárás büntetéssel büntetendő.

A befolyt büntetés az 1901: XX. t. cz.-ben előirt czélra fordítandó.

E szabályrendelet alapján folyamatra tett kihágási ügyekben I-ső fokozatban a rendőrkapitány, II-od fokozatban Gömör és Kishont t. e. vármegye alispánja és III-ad fokozatban a m. kir. belügyminiszter intézkedik.

Hát üdvös és szigorú intézkedéseket tartalmaz ez a szabályrendelet. De kérdjük, betartja-e annak intézkedéseit a város, kinek első kötelessége volna a söprés, locsolás, hókaparás, behintés stb.? És kérdjük továbbá, igazságos e a szabályrendelet azon intézkedése, hogy csak a földszinti lakók kötelezettek a járdák tisztántartására? Hát az emeleti lakók, kik rendszerint többen vannak, nem használják e a járdát?

ják az előbbi. A legujabb irányzat a kettőt próbálja kombinálni. Az alpesi sínél egy hosszú hegymászó bot van használatban, a norvég síelő két rövid, alul hókarikákkal ellátott botot használ.

A síelésnek a korcsolyázás és rődlizás fölötte óriási előnye abban nyilvánul különösen, hogy nincsen pályához kötve. Mig ezek csakis a lábizmokat fejlesztik, a síelés, mondhatni az egész szervezetet igénybe veszi. Jó hóviszonyok mellett veszélytelenebb is mint akár a korcsolyázás, akár a rődlizás.

Más beszámítás alá esik természetesen az, ha valaki a síelést az alpinizmussal együtt üzi és a magas sziklarégiók közötti hónyelveket, szakadékokat keresi fel. Ámbár ezen ága is relative veszélyes. Csak kellő bátorság, reátermetség és megfelelő training kell hozzá. Itt már ismernünk kell a hónak sajátosságait, különféle válfajait. Nem is hinné a be nem avatott, hány válfaja van a hónak. A hivatásos síelő előtt a porhó, fagyott hó, csillogó hó, darahó, ragadó hó, kérges hó, táblás hó, mind külön-külön fogalmak s majd mindenikhez egy-egy érdekes tura emléke fűződik.

Alpin turákon a hónak ezen válfajaival, sajátosságaival ismerősöknök kell lennünk, mert csak ezek ismeretével kerülhetjük el a lavina-veszélyt.

Hazánkban a sí-sportot az 1809-ben Buda-

Színház.

Rácz Dezső színtársulata a mult héten folytatta előadásainak sorozatát, többnyire a közönségtől kedvelt operettekkel és gyakran új darabok bemutatásával s a közönség a mai viszonyokhoz képest meglehetősen el is járt az előadásokra. A játék összhangjáról általában csak jót mondhatunk, — egyes kiválóbb erők megnyerték a közönség rokonszenvét, — a karvezetés rendes, precíz menete is emeli a színtársulat értékét.

Szombaton, január 11-én „Csókszanatórium“ 3 felvonásos operette került elő, a melynek során *Katona Terus* és *Thurzó Margit* ügyes, temperamentumos alakítása, éneke és táncza volt az ensemble fénypontja, — mellettük *Ágotai Ferencz*, *Antal Lajos*, *Székely Sándor*, *Szép Gyula* szereplése tetszett különösen.

Vasárnap délután „Leányvásárt“ ismételték meg, este pedig „Évát“ s a nézőtér félig jól megtelt közönséggel. A czímszerepet *Thurzó Margit* alakította a nála megszokott temperamentummal, a mely már első belépésre biztosítja a közönség tetszését. Partnere *Antal Lajos* volt, a ki tehetségéhez képest igyekezett sikerült alakítást adni. Az előadás összhangja és rendezése a jól sikerültek közé tartozik.

Hétfőn, január 13-án zónaelőadásul „Limónádé ezredes“ ismételték meg, a melyben *Ágotai* komikuma szerzett sok mulatságot.

Kedden, január 14-én *Ágotai* jutalomjátékául „Tengerész Kató“ új operett került színre. A czímszerepben tüzről pattant, ügyes játékaival, csengő hangjával, tánczaival *Thurzó Margit* kiváló sikert aratott, — mellette *Rácz Dezsőné*, *Katona Terus* tehetsége érvényesült naiv bájával, *Bera Rózsi* is jól adta komikus szerepét, a melyben *Ágotai* volt a partnere, a ki a tulajdon nélküli komikumot nagy ügyességgel műveli. *Antal*, *Székely*, *Szép* s az egész ensemble a zenével együtt dicséretreméltóan működött.

Szerdán, január 15-én „Tatárjárás“ című ismert mulatságos operettet adták elő, a melyben az előadás harmoniája sem hagyott fenn kívánni valót.

Csütörtökön 16-án Rákosi új darabját: „A bolond“ ot hozták színre *Thurzó Margit* jutalomjátékául. A darab az értékesebbek közül való úgy eszméje, mint magyaros motivumu szép énekszámait tekintetében. *Thurzó Margit* komoly

pesten megalakult magyar Si-klub műveli intenzívebben s méltó társai a Budapesti egyetemi Turista-egylet és a Magyar Turista-egylet tatrai osztálya.

A magyar Si klub az első nemzetközi Si-versenyt 1911. február havában tartotta meg Tátraszéplakon. Ez idén február hó 8-9-én is ugyanott lesz megtartva. Első évben a bajnokságot porosz síelő vitte. Ez idén már a magyar *Baján Arthur* a védője.

Még nem is olyan régen, a Tátrában, a nyár elmúltával meghalt a természet. Csend honolt az évezredes fenyvesek hideg légkörében, csak a tavaszi napsugár hozta meg az élet zaját.

Most már megváltozott itt minden. A hulló hópihéek diadalmaskodtak. A mikor a gránit-sziklák mély barázdáit elsímítja a hó fehérsége és a fenyők görnyedni kezdenek a hó terhe alatt, a forrón perzselő napsugárban, ha nem is hangosabb, de minden esetre élénkebb, kedélyesebb, vidámabb élet indul meg mint nyáron.

A rődlipályákon sűrű egymásutánban siklának alá az apró szánok, a felső régiók tisztá hava széles sí-barázdákkal van felszántva. A fenyők ágain apró piros utjelző szallagocskákat lenget a fenhavasi szellő.

Dr. Institóris Endre.

Megérkeztek

az új őszi és téli kosztüm-kelmék óriási nagy választékban. Fehérnemű kelengye, vászon és asztalneműek.

Kívánatra mintagyűjteményt készséggel küldünk, esetleg meghívásra utazónk által bemutatjuk.

ROSENBERG GYULA és TESTVÉRE ruhakelme és kelengye nagy áruháza MISKOLCZ.

szerepében épen oly kifogástalanul játszott, mint máskor a legvigább alakításokban s a szép számmal megjelent közönség köréből csinos virágcsokorral lepték meg. Nagyon jól alakította a czimszerepet *Agotai*, a kit máskor komikumáért emeltünk ki. Jó színésztehetség *Székelly*, a ki a paraszt sekrestyést jellemzetesen mutatta be. Jól játszott *Antal* és *Virágh* s a kisebb szereplők közt *Katona Terus*, *Rácz Dezsőné* s az előadás sikerültnek mondható.

Pénteken, 17-én *Bodochányi* karmester jutalomjátékául zónaelőadásban adták „Ártatlan Zsuzsát.“ Főszereplők: *Thurzó Margit*, *Székelly Katona Terus*, *Antal Lajos*, *Agotai Ferencz*, *Bera Rózsai*. Az előadás összhangzatos volt.

Szombaton, 18-án *Katona Terus* jutalomjátékául a „Próbaházasság“-ot adták elő.

Vasárnap tartják az utolsó előadást. Szinre hozzák *Antal Lajos* jutalomjátékául a „Szép Galathea“ operettet.

Tőlünk a társulat Dobsinára távozik.

A „Gömör-Kishont“ előfizetési díja 1913. január hó 1-től egy évre: 10 korona !!

Hirek és vegyesek.

A beteg miniszter. Gróf *Serényi Béla* földmivelésügyi m. kir. miniszter betegsége iránt mindenfelé nagy az érdeklődés. Örömmel értesülünk a fővárosi lapokból, hogy a népszerű és nálunk is köztiszteletnek örvendő putnoki nagybirtokos — miniszter gyógyulása rohamos léptekkel halad s már a jövő héten teljesen felgyógyulva megy üdülésre Lovranába.

Hazai Samu báró Losonczon. A losonczyi állami főgimn. igazgatóságához *Hazai Samu* báró, honvédelmi miniszter levelet intézett, melyben tudatja, hogy a főgimnáziumi ifjúság segélyező egyesülete által február hó 1-én rendezendő bál fővédnökségét elfogadja s a bálon való személyes megjelenését is kilátásba helyezte.

Ügyészségi megbízott kinevezése. Az igazságügyminiszter dr. *Batta Pál* rimaszécsi lakos, gyakorló ügyvédet, a rimaszombati kir. ügyészség kerületébe ügyészségi megbízottá nevezte ki.

Előléptetés. A m. kir. igazságügyminiszter *Ráduly József* helybeli kir. törvényszéki jegyzőt jelenlegi állomáshelyén való meghagyással a IX. fizetési osztályba sorozott bírósági jegyzővé nevezte ki.

Tiszti kinevezés. Dr. *Cseh János* nagyrőcei városi főjegyző tartalékos hadnaggyá neveztetett ki a losonczyi 25-ik gyalogezrednél.

Áthelyezések. A m. kir. pénzügyminiszter *Kandra István* szenczei adóhivatali tisztet a helybeli kir. adóhivatalhoz helyezte át: *Kiss Rezső* itteni adóhivatali tisztet pedig a székesfehérvári kir. adóhivatalhoz helyezte.

Erdészeti kinevezés. *Török Miklóst*, a rimaszombati kir. erdőhivatal kerületébe beosztott erdőgyakornokot a földmivelésügyi miniszter segéderdőmérnökévé nevezte ki. Az erdőhivatal főnöke pedig szolgálattételre a rozsnói járás erdőgondnokság vezetésére rendelte ki.

Hivatali áthelyezés. A pénzügyminiszter *Kern Rezső* dicsőszentmártoni m. kir. pénzügyigazgatósági számtisztet hasonló minőségben az itteni pénzügyigazgatóság mellé rendelt számvevőséghez helyezte át.

Eljegyzések. *Perjéssy Aliczét*, *Perjéssy Lászlónak*, a szegedi keresk. és iparkamara titkáranak, vármegyénk kiváló szülöttének nagyműveltségű, kedves és szép leányát — a mult kedden Szegeden jegyezte el dr. *Hubay László* ottani kir. ügyész, kinek szülei régebben szintén Gömörből származtak Baranyába. Az új párt vármegyénk előkelő köreiből is elhalmoztak szerencsekívánataikkal.

A városunkbeli származású *Schweitzer Sándor* gyógyszerész — *Schweitzer Rezső* Apollószínház tulajdonos öccse — e héten tartotta eljegyzését Budapesten *Láng Gizellával*.

Kinevezés. A pénzügyminiszter *Petheő Lajos* rimaszombati pénzügyi számellenőrt jelen állomáshelyén való meghagyással a IX. fizetési osztályba pénzügyi számvizsgálóvá nevezte ki.

Halálozás. Lapunk felelős szerkesztőjét *Komáromy István*, vármegyei tb. másod főjegyzőt súlyos gyász érte, amennyiben — mint lapunk zárta előtt értesülünk — édes atyja *Komáromy Antal* Homokterennén, hol fiánál: *Komáromy Barnánál* tartózkodott, f. hó 17-én 74 éves korában elhunyt. A régi derék és tiszteletet, becsületet érdemlő gárdánk tipikus alakja volt, ki mint vármegyénkbeli birtokos *Susán* élt példás családi életet s a vármegyei ügyekben — bár erre kiváló képességgel bírt — nem kívánt részt venni. Birtoka eladása után nem sokára ide költözött s itt csendes visszavonultságban élt. Rokonszenves, az érintkezésben kellemes, művelt ember volt, kinek elhunytá méltán kelt széles körökben őszinte, igaz részvétet. Özvegyén kívül gyermekei és rokonai gyászolják az elhunytat, kinek hült tetemeit ma f. hó 19-én helyezik örök nyugalomra.

A hűséges szolgálat jutalma. *Czintel József* 60 év óta szolgál hűségesen *Andrássy Dénes* gróf uradalmának krasznahorkaváraljai gazdaságában. *Czintel* Csehországból származott oda s mint fiatal legény kezdte meg a szolgálatát Szivben, lélekben magyarrá lett s mintaszerű lelkiismeretességgel, hűséggel szolgálta mindvégig kenyéradó gazdáját. A földmivelésügyi miniszter ezért 5 darab 10 koronás arany pénzjutalommal és elismerő oklevéllel tüntette ki. Folyó hó 13-án — mint a „Sajó-Vidék“ írja — szép ünnepség keretében, a melyen az uradalmi tisztikarral az élén az összes cselédség, nemkülönben a községiek közül is számosan jelentek meg, adta át *Czintelnek* a jutalmat és kitüntetését *Kubinyi Géza* járási szolgabíró. *Kubinyi* szép beszédet intézett az ünnepelthez, nemkülönben *Sulyovszky István* kir. tanácsos, uradalmi kormányzó is. Az ünnepség nagy hatást tett az egybegyűltekre.

A jolsvai gyűlés. A jolsvai függetlenségi párt mult hó 26-án gyűlést tartott Jolsván, melyről a következő tudósítást kaptuk: *Czibur Emil* kereskedő pártelnök megnyitván a gyűlést, a felkért szónok: dr. *Terhes Samu* ügyvéd ismertette az új adótörvényt, melynek végzetével azon határozati javaslat fogadtatott el, miszerint ezen törvény életbeléptetése ellen állást foglalnak s a kormánynak az életbeléptetés kísérlete miatt bizalmatlanságot szavaznak. Ezután *Müller Miksa* pékmester, társ pártelnök szólt s az eddigi elnökség helyett dr. *Terhes Samu*t ajánlotta, mire ezen indítványt elfogadták. Dr. *Terhes Samu* a pártelnökséget elfogadta, a bizalmat megköszönte azzal, hogy törekedni fog a beléhelyezett bizalomnak megfelelni. — Utánna felszólt *Broczko Márton* nagyrőcei lakos és azt indítványozta, hogy: „Ha és a mennyiben igaz és való volna az, a mit az újságok hoztak, hogy *Kubinyi Géza* képviselőnk a kerületben fekvő két rendezett tanácsú város nevében kijelentette, miszerint ezen két város lakossága bármily adóemelést elfogad, akkor neki bizalmatlanság szavaztassék.“ A javaslat elfogadtatott. A gyűlésen mint jegyző *Tavasy Lajos* pelsőczyi pénzügyi tisztviselő (nem szavazó) működött s Jolsva város 172 szavazója közül 24 volt jelen. Dacára annak, hogy az egész választókerület ellenzéke össze volt hívva, a fenti 24 helybeli szavazón kívül az egész választókerületből csak mintegy 20 egyén jelent meg, azonban hogy ezekből hány volt szavazó, nem tudható. Megállapítható azonban, hogy a jolsvai megjelent szavazók között voltak olyanok is, kiket nem az ellenzéki szellem; de csakis kíváncsiságuk vezetett a gyűlésre. — A jelen voltak száma maximum 110—120 főnyi lehetett, a néhány szavazón kívül nagyobbrészt segédek, inasok és más kíváncsi szavazat nélküli egyénekből állott. Ebből a tudósításból tehát világosan kitűnik, hogy a nagyszabásúnak hirdett jolsvai gyűlés mennyire nem sikerült. Talán ha *Kubinyi Géza* országgyűlési munkapárti képviselőt — kiért kerülete rajong és az egész vármegye szeret — meghívták volna, bizonyára sikerült volna a gyűlés.

Husvétii társas utazás Olaszországba. Utirány: Budanest—Fiume—Ancona—Nápoly—Pompeji—Sorentó—Caprisziget—Fusarotó—Róma—Tivoli—Ancona—Budapest. Az utazás két hétig tart s II. osztályban teljes ellátással 320 koronába kerül. Programot szívesen küld *Makfalvi Ferencz* felsőkeresk. iskolai tanár Kassán, Mikes-utca 10.

A vármegyei közkórház építkezése befejezést nyervén, a bővítés folytán nyert új helyiségek felszereltek és folyó évi január hó 1-én használatba vétettek. Az építkezés folytán a közkórház két szélső szárnya meghosszabbítást nyert s négy új tágas szép nagy szobával és két pinczehelyiséggel bővült a vármegyei közkórház. A jobb szárnyon a földszinten és emeleten egy-egy nagy betegszoba, a bal szárnyon a földszinten egy helyiség az irgalmasrendű ápolónők részére rendeztetett be s az emeleten egy új betegszoba van. A földszinten a régi gondnoki lakás egy része, új tágas kápolnává alakították át, melynek festési munkálatait *Koreny József* finom ízléssel és nagy tudással végzi. A közkórház jelenleg 143 ágygyal van felszerelve s már a vízvezeték átalakítások is megtörténtek s a csatornázás munkálatai, melyekkel *Zsuffa Kálmán* helybeli vállalkozó bízott meg, folyamatban vannak. Az új helyiségek villanyvilágítási felszerelése is most nyernek befejezést.

Halálozások. Egy ritka jószívűségéről és nemeslelkűségéről ismert tisztességes matróna: özv. *Túróczy Józsefné* szül. *Szabó Terézia*, özv. *Terhes Pálné* nővére hunyt el folyó hó 14-én városunkban 72 éves korában. Halála széles körben keltett őszinte részvétet s temetése f. hó 15-én nagy részvét mellett ment végbe. — *Ravatala* felett *Czinke István* mondott szívhöz szóló, megható gyászbeszédet. Az elhunytban — ki özvegy dr. *Szabó Samunénak* sógornője volt — dr. *Terhes Samu* jolsvai ügyvéd és *Vietórisz Gyuláné* szül. *Terhes Ilonka* nagynénjüket gyászolják.

Id. Molnár József, egy puritán jellemű, régóta csendes visszavonultságban élő tisztességes férfit, néhai *Molnár József* ügyvéd édes atyja, folyó hó 15-én fia házában — hol öregsége nyugalmass napjait élte — 87 éves korában elhunyt hosszas betegség után. — A mult év márczius 29-én elhunyt fiát csaknem egy évvel élte túl az erős szervezetű, edzett öreg ember, kit városunk apraja-nagyja jószívűségéről ismert s mint példás életű, becsületes munkás férfit méltó díszre volt a szép családnak. Kiterjedt, előkelő rokonság; fiának közszeretnek örvendő családjá gyászolja az elhunytat, kinek temetése folyó hó 17-én délután nagy részvét mellett ment végbe.

Szojka Pál helybeli kereskedőt és családját mélyen lesújtotta néhány nap előtt született egyetlen fiacskájuk folyó hó 15-ikén éjjel váratlanul bekövetkezett elhunyt. A kis csecsemőt folyó hó 17-én temették el.

Folyó hó 10-én elhunyt városunk egyik régi lakója: *Schvarcz Sámuel* 76 éves korában. Rövid betegség után szép csendesen elaludt. Temetése folyó hó 12-én ment végbe. Az elhunytban *Rimai* (Schvarcz) *Zsigmond* honnani kir. adópénztárnok édes atyját gyászolja.

Állandó sorozó-bizottság. Az 1913. évre az állandó sorozó-bizottságot Gömör-Kishontvármegye területére Rimaszombat székhellyel megalakította a vármegye s annak elnökéül kiküldte az alispánt, akadályoztatása esetén dr. *Fornet Gyula* vármegyei főjegyzőt; tagokul pedig: dr. *Meskó Miklós* vármegyei tiszti főorvost és *Fábry Zoltán* rimaszombati rendőrszolgabíró kapitányt — a katonai ügyek előadóját küldte ki.

Választmányi ülés. A helybeli Polgári Olvasókör választmánya mult szombaton *Szabó József* m. elnöklésével ülést tartott, melyen az elnök sajnálkozásának adott kifejezést a részvétlenség miatt, melyet a polgári olvasókör mulatságaival szemben az utóbbi években szomorúan tapasztalhatunk. Az érdeklődés hiánya volt az oka annak is, hogy a szilveszter esti mulatság az idén elmaradt. A választmány a számadások megvizsgálása céljából bizottságot küldött ki, melynek tagjai az elnökségen kívül: *Soós Ferenc*, *Istók József*, *Koháth Lajos* és *Török Pál*. Ezután még a hírlapok megrendelése és néhány kisebb jelentőségű ügy tárgyalatott. Az évi közgyűlést előtt a választmány még egy ülést fog tartani.

Hangverseny Nagyrőczen. A nagyrőcei állami felső kereskedelmi iskola „Kossuth önképzőköre“ az állami polgári fiúiskola növendékeinek közreműködésével február hó 1-én a városi vendéglő nagytermében jótékony célú, hangversennyel egybekötött zártkörű táncvigalmat rendez.

Orvosi jubileum. Dobsinán e napokban töltötte be orvosi működésének 35. évét *Kellner Viktor dr.*, a jeles orvos. Ez alkalomból a város közönsége lelkesen ünnepelte a kedves és népszerű embert, a ki tudományos működése mellett a város közéletében is évtizedek óta elsőrendű szerepet játszott. A jubiléumnak minden téren messze kiható tevékenysége, működésének áldást hozó hatása élénken él nemcsak Dobsina város közönségének, hanem a messze vidék gyógyulást kereső szenvedők sokaságának hálás lelkében is.

Uj uradalmi orvos. Gróf *Serényi Béla* m. kir. földmivélségi miniszter putnoki uradalmához orvossá folyó évi január hó 1-én dr. *Gábor Nándor* bányaorvost nevezte ki.

Athletikai klub alakulása. A rimaszombati atletikai klub f. hó 15-ikén megalakult s tisztikara a következő: Elnök: dr. *Witt Sándor* ügyvéd, alelnök: *Gémes Béla*, főtitkár: *Szigeti Benedek* Gyula tornatanár, pénztárnok: *Vietórisz Gyula*, gondnok: *Geiger Manó*. A főjegyzői tiszt még betöltetlen. 12 rendes és 4 pótválasztmányi tagot választottak. A klub vezetősége elhatározta, hogy egy nagyobb szabású mulatságot rendez a farsang folyamán. Elhatározták azt is, hogy a klub működési körében feléleli a sport minden ágát.

Főgimnáziumi ifjuság hanversenye. A helybeli egyesült prot. főgimn. ifjusága f. hó 25-én a főgimnázium tornatermében táncszal egybekötött jótékonyezélu *hanversenyt* rendez. Belépő-díj: ülőhely 2 kor. 50 fillér, állóhely 1 kor. 50 fillér, karzat- és diák-jegy 1 korona. Kezdeté este 8 órakor. A rendezőség élén *Varga Lajos*, *Pogány István*, *Löcherer Géza* és *Marzós Lőrincz* állanak. A műsor következő: 1. *Dürrner Gy.*: Viharban. Előadja az ifjusági énekkar. — 2. *Gounod*: Ave Mária. Cellon előadja: *Nemessányi Lőrincz*, VI. o. t., zongorán kíséri: *Braun Tivadar*, VII. o. t. — 3. *Gabányi Árpád*: Egy kedves ember. Monológ. Előadja: *Eisele Ottó*, VIII. o. t. — 4. *D. F. E. Auber*: Die Stumme von Portici. Zongorán előadja: *Kolbay Ildi* és *Róth Lenke*. — 5. *Várdi-Hetényi*: *Petőfi* a Hortobágyon. Melodráma. Előadja: *Pogány I.*, VII. o. t., zongorán kíséri: *Veress Samu* VIII. o. t. — 6. *Jacobi V.*: Részlet a „Leányvásár” cz. operetéből. Előadja: *Török Á.*, VII. o. t., zongorán kíséri: *Braun Tivadar*, VII. o. t. — 7. *Ábrányi K.*: Magyar ábránd. Zongorán előadja: *Veress S.*, VIII. o. t. — 8. *Allaga G.*: Magyar népdalok. Előadja az ifjusági énekkar — 9. *Bloch J.*: III me Fantasia Hongroise. Hegedűn előadja: *Pogány I.*, VIII. o. t., zongorán kíséri: *Kres D.*, VIII. o. t. — 10. *Ullmann B.*: Képes-levelezőlapok. Monológ. Előadja: *Árvai Gy.*, VII. o. t. — 11. *Duganne I.*: Induló. Előadja az ifjusági zenekar.

Gyilkos és öngyilkos czipész-segéd. Forgácsfaláról írja tudósítónk: *Peternell Alajos*, forgácsfalvai szabómester munkával ment f. hó 7-én a közeli herencsvölgyi üveggyárba. Szokása szerint *Házlinger* nevű czipészhez szállott. Ennek segédjével, ki este ittasan jött haza a gyárból, kártyázott. A családnál tartózkodott a mester 14—15 éves sógornője, a kit a czipészsegéd szerelmével ostromolt, azonban ezt a leány nem viszonozta. Játékközben az ittas czipész-segéd fejszét fogott s a leányt le akarta ütni, azonban ebben *Peternell Alajos* megakadályozni akarta s a fejszét kicsavarta kezéből. A segéd erősebb lévén, visszavette a fejszét s annak fokával úgy fejbeütötte *Peternell*t, hogy ez eszméletlenül esett a földre, mialatt a leányka ijedtében az egyik ágy alá menekült. A megvadult segéd azután a fejsze élével vágta szét *Peternell* fejét, úgy hogy agyveleje azonnal kilocsant s nyomban meghalt. Erre a leánykát hurcolta elő az ágy alól, többször fejbevágta a fejszével, úgy hogy az most a hatáiall vívdik. A kegyetlen ember bűnös cselekménye után beretvát vett elő s a nyakát felmetszette, aztán neki rohant a ház mellett folyó patakknak, de azt már elérni nem tudta, összeesett és elvérzett. A két férfit f. hó 9-én temették.

Garázda maczkó. Ujabban arról értesültünk, hogy a ráhói erdőségekben egy medve ismét levágott egy vaddisznót. A jelekből úgy látszik, hogy még mindig az a medve garázdálkodik ott, a melyik az őszön már egy vadkannal vivott élet halál harcát, melyben a vadkan esett el. A medvére folyó hó 15-én vadá-

szatot rendeztek, de nem került puska eső elé, mert a nagy hideg bizonyára valami odúba kergette.

Vadászat. A R.-S.-V.-R.-T. telepi erdőségeiben f. hó 13., 14. és 15-én nagy hajtóvadászatot tartottak, melyen mint értesülünk 4 drb nagy vaddisznó és egy róka esett.

A községi vadászterületek bérbeadása tárgyában vármegyénk szabályrendeletet alkotott. A szabályrendelet, melyet a belügyminiszter jóváhagyott s az ország összes vármegyéinek mintául ajánlott, külön füzetben kiadva is megjelent. Megrendelhető Gömör- és Kishontvármegye kiadóhivatalánál (Rimaszombat vármegyeháza) legcélszerűbben a 20 fillér árú s a 10 fillér postaköltségnek postai bélyegjegyekben való előzetes beküldése mellett.

A Nyustyai Magyar Szinpártoló Egyesület folyó hó 15-én tartott rendes közgyűlésén az egyesület vezetőinek, *Bajor Sándornak* és *Schmeisz Jánosnak* az önzetlen lelkes fáradozásukért és a várakozáson felül sikerült szép erkölcsi és anyagi eredményekért jegyzőkönyvi köszönetet szavaztak. A múlt 1912. évre vonatkozó mérleg oly kedvező volt, hogy a törlesztési terv szerinti 15 részjegy helyett a csonka működési év dacára 20 részjegyet sorsoltak ki. Az 1913. évre vonatkozólag előterjesztett költségvetésből pedig kitűnt, hogy még fényesebb bevételei lesznek az egyesületnek és hogy ennél fogva a legközelebbi közgyűlésen 15 darab helyett 50 részjegyet fognak kisorsolni. A kisorsolt részjegyek tulajdonosai és számai a következők: *Ráztóczky Pál* 25, 26, *Müller Sámuel* 65, *Berger Adolf* 100, *Francisci Emil* 149, *Spieker Rezső* 168, 174, 175, 244, 250, 266, 267, 275, 280, *Reisz József* 196, *Nyustya község* 264, *Liptay Aurél* 209, *Hauenschild Vilmos* 200, *Posta István* 222 és *Takács János* 205. Ezen részjegyek I. számú szelvényei levágandók és február hó 1-ig az egyesület címére megküldendők. Egy-egy szelvény ellenében az egyesület 20 koronát fizet posta után.

Az új nyugdíjtörvény. Az 1912. évi LXV. t. cz. értelmében az 1912. év folyamán felmentett tisztviselők, altisztek és szolgák, valamint az 1912. év folyamán elhalt tisztviselők, altisztek és szolgák özvegyei és árvái részére megállapított nyugdíjak és ellátások helyesbítettek, továbbá az 1912. évi január hó 1-seje előtt elhalt tisztviselők, altisztek és szolgák özvegyei részére megállapított *özvegyi nyugdíjak* tudvalevőleg felemeltettek. Az ezen törvény végrehajtása tárgyában kiadott 43—1913. P. M. sz. körrendelet szerint az 1912. év előtt elhalt tisztviselők, altisztek és szolgák özvegyeit megillető magasabb nyugdíj nem hivatalból, hanem az illető jogosultaknak kérelmére utalványoztatik ki. Az esetben, ha a kérelem kellő időben, vagyis legkésőbb 1913. évi december hó végéig terjesztetik elő, az esetben a magasabb özvegyi nyugdíj 1913. évi január hó 1-től kezdődőleg folyósítatik, ellenkező esetben a felemelésnek csak a kérelem előterjesztésének napját követő hó elsejétől van helye.

Szemgyógyintézet van Miskolczon.

Korcsolyázás. A múlt héten hatalmasan beköszöntött a tél apó, fehér szakállal rázza a havat és csonttá fagyasztva az ut sarától kezdve az állóvizek színéig mindent. Hirtelen jött a 20 Celsius fokos kemény idő, megörvendtetve a téli sportok híveit. A rimaszombati korcsolyázó egyesület ismét megnyitotta heteiken át zárva maradt jégpályáját és vigan siklának a csuszamlós elemek azok, a kik ezt az egészséges sportot művelik. Már az esti órákban is volt néhány villamos tény mellett korcsolyázás, a szülők óhajtása pedig az, hogy az erősen hideg napok délutánjain korcsolyázhasson az ifjuság.

Csuszamlósak az utczák. Ha az ember így télvíz idején szép jeget talál a városon kívül, annak megörül, de ha az utczán, pláne a gyalogjárón vannak ilyen sikamlós helyek, annak nem nagyon örül. Közönségünk éretlen része abban talál ugylátszik szórakozást, hogy éjnek idején megnyitja a vízvezeték kutat és folytatja hiába a drága vizet, a mely aztán egész utczát jéggel von be reggelre, mint a multkor a Tompa-utczán történt. Az ilyen mesterséges jégkészítők megérdemelnek egy kis

egészséges büntetést, ha elcsipik őket. A járdák sikamlóságáról pedig a házigazdák tehetnek, lekapartatva a ház előtt az odatapadt havat vagy hamut, fűrészpont szórva reá.

Elfogott szarvasbika. Pár hét előtt, már tilos időszakban, Gömörnánás község határára egy szarvasbika tévedt, a melyet az ottani cigányok a falusi kertekbe szorítottak be. A megszorult bikát elfogták és lefejezték. A hatóság erről tudomást szerzvéen, nevezettek ellen megindította a kihágási eljárást.

Apolló-színház. Mozgófénykép színházunk hetenként a szokásos napokon változatos műsorral tart érdekes és tanulságos előadásokat.

A községi és körorvosok nyugdíjintézete. A belügyminisztériumban szeptember elején az érdekelt orvosok képviselőivel tartott értekezleten *Jakabffy Imre* államtitkár a belügyminiszter képviseletében kijelentette, hogy ha az új állami nyugdíjjavaslat még az év folyamán törvényerőre emelkedik, a községi és körorvosok országos nyugdíjintézetének tervezetét az új törvény elvének alapul vételével fogja kidolgoztatni és — amennyiben a teher nem lesz túl nagy — a nyugdíjintézet ezen az alapon fogja megalkotni. Miután az új állami nyugdíjtörvény szentesítést nyert, a községi és körorvosok országos nyugdíjintézetének szabályrendelettervezetét pedig a belügyminisztériumban már kidolgozták, a tárgyalás, a melyre az érdekelt orvosok képviselőit ismét meg fogják hívni, a napokban megindul és befejezését a belügyminiszter lehetően gyorsítani kívánja, úgy, hogy a nyugdíjintézet minél előbb legyen életbe léptethető.

Meghívó. A „Katholikus Olvasó Egylet” disztermében január 19-én vasárnap délután 4 órakor vetített képekkel kísért felolvasás tartatik. A felolvasás tárgya: „I. Napoleon és kora.” Felolvasás után: *Árvay György* gimnáziumi tanuló egy vig monológot fog szavalni. Beléptidíj személyenként 30 fillér, diákok- és gyermekeknek 20 fillér. A jövedelem a város szegényeire fordítatik.

Esküdtszéki főtárgyalások. A helybeli kir. törvényszék mint esküdtszéki bíróság ez évi első ülészakában február hó 3. és 4-én fogja főtárgyalását tartani *Kolbay Sándor* kir. törvényszéki elnök vezetésével. A vádat első napon dr. *Mészáros István* hivatalvezető kir. ügyész, második napon *Lehoczky Márton* kir. alügyész fogja képviselni. Az esküdtszék febr. 3-án a gyilkosság büntetével vádolt *Vas József* hanvai lakos, jelenleg vizsgálati fogságban lévő vádlott bűnügyét, 4-én pedig a szintén gyilkosság büntetével vádolt özv. *Jaczkulják András* né szül. *Nyunyuk Zsuzsanna* bűnügyét fogja tárgyalni. *Vas József* agyonszurta ifj. *Varga Miklóst*, *Jaczkulják* né pedig arzénal megmérgezte az urát.

Tót lap Losonczon. „Ipel” a Rimava (Ipoly és Rima) czímmel — Losonczon minden hó 1-én megjelenő tót társadalmi időszaki lap jelent meg f. hó 16-án I. évfolyam I. számaként. A lapot ifj. *Sirotko János* szerkeszti s miután *Bazovszkyt* erősen szidja, azt következtetjük, hogy az övével ellenkező áramlatot fog a lap szolgálni. Azt azonban ennek dacára sem értjük, mi szükség van Losonczon egy tót lapra?!

Putnoki vásárok. A miskolczi kereskedelmi és iparkamara értesíti az érdekelteket, hogy a kereskedelemügyi m. kir. miniszter megengedte, miszerint Putnok községben a f. évi február hó 6-ra eső országos állatvásár ez évben február 13-án, a május hó 1-re eső hetivásár április hó 30-án, a május hó 22-re eső hetivásár május hó 21-én, az október hó 2-re eső hetivásár október hó 1-én, az október hó 16-ra eső hetivásár október hó 15-én, az október hó 23-ra eső hetivásár október hó 22-én, a november hó 6-ra eső országos állatvásár november hó 13-án és végül a december hó 25-re eső hetivásár december hó 24-én tartasék kivételesen meg.

A motorbenzin árának megállapítása. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter a benzinmotorral dolgozó kisiparosok részére szükséges adómentes motorbenzin mérsékelt eladási árát 1912. évi december hó 16-tól kezdődőleg, az érdekelt kőolajfinomító gyárakkal történt megállapodás alapján az 1913. évi december 31-ig métermázsánként 26 koronában állapította meg.

Ifjúkori bűnösök. A helybeli kir. törvényszéknél f. hó 15-én Kolbay Sándor elnöklésével ifjúkori bűnösök bűnügyét tárgyalták. A vádatóságot dr. Mészáros István kir. ügyész képviselte.

A bíróság *Sztremán* Imre 17 éves legény felett ítélt azért, mert Sebespatakon 1912. évi szeptember havában Olejár Pál bezárt lakásába behatolt s onnan fegyvert és töltényeket lopott 31 korona 70 fillér értékben. Lopás büntette miatt a beismerésben levő vádlottat jogerősen 3 havi fogházra ítélte a törvényszék.

Beracsko Sámuel és *Törköly* János 12 éves pokorági fiuk következtek ezután, kik Felső-pokorágyon 1912. évi szeptember hó 31 én özv. *Törköly* Mihályné kulcsal bezárt lakásába behatoltak s onnan 7 korona 60 fillér pénzt elloptak. Ezeket dorgálásra ítélte a bíróság.

Végül *Jablonczai* Pál 17 éves fiu került sulyos testi sértés büntette miatt a vádlottak padjára, mert 1912. május hó 10 én Gömörpanyiton a vele ellenséges viszonyban levő Darno Györgyöt a Neumann Vilmos korcsmájában sörös üveggel fejbeütötte s később zsebkecsével megszurkálta. A husz napnál tovább gyógyuló sérülések okozása miatt két havi fogházbüntetést kapott a vádlott, ki az ítéletben megnyugodott s így az jogerős.

CSARNOK.

A régi társadalmi életből.

(Egy öreg ember régi emlékeiből.)

— Irta: LETÜNT. —

A negyvenes években Gömörvármegyében több helyütt volt huszárság elhelyezve, elszállásolt állapotban; ha jól emlékszem Putnokon, Dobozán és Jolsván.

A jolsvai huszártiszteket gyakran meghívta az öreg ur ebédre, a kik a finom sülték, hegyaljai asszu borok és pezsgős palaczkok között nagyon jól érezték nála magukat.

Báró Laningen nyugalmazott ulánus őrnagy az 1863 ik esztendő telén Osztrák-Sziléziában *Freiwaldau* városkában, közvetlenül *Gräfenberg* alatt használta a *Priesnitz* kurát. A megelőző év végén jómagam is *Freiwaldau* szomszédságában, *Lindewiesén* álltam ki nagy keservesen a *Schrott*-kurát, a mely talán az életemet mentette meg. 1863. elején aztán, erősítő kura használata céljából én is a *Priesnitz* vizi bolondjai közé csaptam fel *Freiwaldau*-ban.

Az ottani „Osztrák császárhoz” címzett hotel ebédlő-termében találkoztam először *Laningen* őrnaggyal, a ki nagy gourmand hírében állott. Óriási termetű, széles vállu és eléggé terjedelmes fejű ember volt, lármás basszusszerű organummal megáldva.

Valószínűen *Gosztonyi Géza* vagy gróf *Kun István* fürdői ismerőseimtől kérdezősködött kitélem felől (az utóbbival együtt csináltuk *Lindewiesén*-ben a *Schrott*-kurát és együtt költözködtünk át *Freiwaldau*-ba), mert mikor megérkezésem után 4—5 nap multán vele az ebédlő terem ajtajában találkoztam, minden bevezetés nélkül kérdezte tőlem:

— Also sind Sie aus Gömör?

— Zu dienen, ich wohne im Gömörer komitat.

— Haben Sie dort nicht gekannt einen gewissen Csernyus András?

— Ó ja. Er war mein Onkel.

— Wirklich?!

Erre mielőtt mondókáját folytatta volna, átölelt és két oldalról összecsoválta. Csak azután mondta el, hogy ő azelőtt 20 esztendővel Jolsván mint huszárfőhadnagy állomásozott, a honnan a nagybátyám egy órányira eső licei birtokára gyakran meghívta őt és tisztársait ebédre és sehol a világon olyan jó poulárd sültéket nem evett, mint az ő asztalánál.

Hát az már mégis sajtáságos dolog az uti élmények történetében, hogy valaki külföldön dupla csókot kapjon azokért a kappanokért, a melyeket a csókolódzó egyén 20 esztendő előtt a megcsókolással kitüntetett nagybátyjának az asztalánál élvezett.

A csókolódzás után nemsokára a szintén *Freiwaldau*-ban vizkurázó *Mocsáry Lajos* hívta meg egy estére az ott időző szocziétás összes tagjait, a kik pedig akkor türhető számban

használták a vizkurát a közvetlenül *Gräfenberg* alatt fekvő városkában, a hol tél idején volt divat *Gräfenberg* helyett a *Priesnitz*-kurában dözsolni.

Ennek az estének az is emelte az érdekességét, hogy *Mocsáry Lajos* és felesége (volt *Wesselényi* grófné) külföldi vendégeivel az eredeti magyar ételeket szándékoztak megismertetni, melyekről társalgás közben már sok szó esett. A francia asztalokon kívül tehát egy külön asztalt is terítették, a melyen tárkonyos kanászlé, kolozsvári töltött káposzta, magyarosan készített kolbász-hurka, juhturós galuska, dorongtánk sat. volt felhalmozva.

Az estére *Laningen* bárót is meghívták, de minthogy hirtelen meghülés miatt el nem jöhetett, a tisztai szolgálója által két tányért küldött át asztalkendőbe gondosan elhelyezve, azzal az üzenettel, illetve kéréssel, hogy *Mocsáry* melegítse meg az egyik tányért és tétessen rá egy adagot a kolozsvári káposztából, aztán melegítse meg a felső tányért is, hogy a drága jó étel utközben ki ne hűljön és ilyenképen küldje meg neki a jó eledelt.

Freiwaldau-ban tartózkodásom ideje alatt (január—április) az öreg *Laningen* aztán állandóan kitüntetett előzékenységgel. És mindez a nagybátyám husz év előtti kappanjai révén, egy híres gourmand részéről. Tipustanulmányaimat tehát a specialitásokról szerzett az a személyes tapasztalat is gazdagította: hogyan fest tulajdonképen egy igazi 13 próbás gourmand.

Az öreg *Csernyus András* nagyon szépen bánt jobbágyaival is, mintha csak atyjuk és nem rideg földes urok lett volna. Volt jobbágyainak az urbéresék felszabadulása utáni időkben is családonként egy-egy fél négyzetöl tűzifát vitetett télire saját ígás fogatain és kamatnélküli pénzkölcsönökkel is gyakran segítette őket.

Alig is láttam valaha, hogy uri halottat anynyira megsiratott volna a nép, mint ezt a jószágos öreg embert, a ki 1862-ben halt meg. — Legyen áldott az emléke!

Pálnak, nagyanyám fiatalabb testvérének *Lévárton* volt szép birtoka, szép parkja s a parkban a *Turócz* vízből táplált halas tava, a melyben a nyár melege ellen sokszor igen kellemesen üdültünk.

A határhoz tartozott *Lévárt* fürdő is az övé volt a *Turócz* partján, a hol a forráskutnak more patrio kipumpázott gyógyvizétől sok csurbajos szenvedő kiépült bajából.

Ez a másik nagybácsi sokat csalódott az életben, az volt a szavajárása: „Totus mundus szingorismus”, mindamelllett művelt társaságban nagyon jól érezte magát. Katonaviselt ember lévén, szókimondó, nyílt jellem volt. Érdekes, humoros elbeszéléseivel és szellemességével gyakran felvillanyozta a társaságot. A hol ő jelen volt, ott senki el nem unhatta magát.

Néha-néha azonban a bonvivant életnek is áldozott. A mi nem azt jelentette, hogy korhelykedésre lett volna hajlama, de gondülés céljából időnkint össze-összegyűjtötte cimboráit és azokkal egy-két napon át vígan elpozarozott.

A fürdő felett levő dombon kényelmes nyaralót építtetett, melynek szobáiban a perzsa szőnyegeket már szépen kidolgozott medve-, vad disznó-, farkas- és angora kecskebőrök helyettesítették, a mint az szenvedélyes vadászhoz illett.

Ennek a tuskulánumnak kilátásos terrasán, vagy a fürdőház feletti nagyteremben sok szívesen látott vendég talált abban az időben különleges élvezetet, melynek a vigkedélyü házigazda volt a legérdekesebb és legkedvesebb központja.

A poharazás időszakában leggyakoribb vendégei voltak: id. *Szathmáry Pál* Rozsnyóról, id. *Lokcsánszky Lajos*, *Róth Lajos*, *Fejér Elek*, az általánosan *Lexi* bácsinak hívott, nagy ősz szakállu epigrammos poeta és *K. F.* földbirtokos és főszolgabíró. Ez utóbbi arról volt nevezetes, hogy főszolgabíró korában egy téli napon, midőn egyik nyeregből hajtó „forspontos” szekeren járásából falujába igyekezett, a saraglya nélkül való szekérről egy emelkedésen a fűvesszöből fonott kas vele és hajdujával együtt valahogy lecsuszott és ottmaradt.

A mint aztán a forspontos paraszt a *K.* udvarán a lakóház elé állított s a főbíró anyja kérdezte tőle, hogy „hát a fiam, a főszolgabíró hol maradt?” csak akkor vette észre a jó ember, hogy már körülbelül félóra óta főbíró és hajdu nélkül maradt szekérről tartott a falu felé.

Elindultak tehát az elveszett főszolgabíró keresésére, — hát az említett emelkedés egy bizonyos helyén, a szekérről lecsuszott kasban, az ülésből széjjel szóródott száma között a főszolgabírót meg a hajduját holtrészegen összeölkezve találták.

Erről a szenzációs eseményről nemsokára a vármegye közönsége is értesült s a főszolgabírót a vármegye, mások elrettentő példájára, egyszerűen elcsapta.

K. F. egyébiránt jó ember és szellemes társalgó volt; miért is *Csernyus Pál* megbocsátotta az ő nagy bűnét és szívesen látta poharazó társai között, ha olykor-olykor házához vetődött.

Fejér Elek végzett földesur, ez a hosszú ősz szakállu öreg poeta egy-egy családnál napokig elidőzött, a hol csaknem kivétel nélkül, pár hétig is szívesen látták az akkori gavallér földesurak, mint valami lengyel menekültet. Ő pedig hála fejében a szíves ellátást a családfőre vagy a ház urnőjére költött dicsérő epigrammakkal honorálta.

Egy nagyobb összejövétel alkalmával találkozott vele id. *D. S.*, a kit más néven bizalmasabb ismerősei *Dávidnak* becéztek, de a ki nem épen nagy készséggel osztogatta ki szíveségeit az öreg poétával szemben. Ennek a bácsinak igen szép nagy kék szemei voltak s a feje is eléggé terjedelmes.

Társalgás közben felszólítja *Fejér Lexi*:

— *Lexi* barátom, te már a vármegyében csaknem mindenkire csináltál egy-egy jól sikerült epigrammot, — verselj meg már kérlek valamikor engem is.

Lexi bácsi gondolkodott egy kis ideig, aztán következő verssel kedveskedett hamarjában a felkérőnek:

„*Dávid* a te szemeid pengőkarikákhoz hasonlók, A fejed is jó nagy, ámde mihaszna ha tők.”

Egy estén, mikor *Csernyus Pál* nagybátyám régi cimboráival *Lévárt*-fürdői nyaralójában vacsorált, én is közöttük ültem, mint gyerek. Épen *Lokcsánszky* beszélt valami vadászkalandorról, míg *K. F.* egy őz szarvából készült villának a nyelét rágicsálta nyulfarka helyett.

Lokcsánszky kissé távolabb ült a házigazdától, a ki nem értette jól, hogy miről van szó. Átszól tehát *Lokcsánszky*-hoz kissé hangosabban:

— Mi az?

K. F. pedig azt híven, hogy őt kérdezik, válaszolt rá rögtön:

— A fachka, a fachka, — a mivel azt akarta mondani, hogy ő most a nyulfark rágásával kinlódik.

Eltekintve a cimborákkal való poharazó napoktól, az én két nagybátyámnak, valamint az imént említett három özvegy asszonyságnak a házáinál a soha el nem felejthető kedves összejövetelek évekig tartottak a nélkül, hogy a náluk időzött két nem között valaha csak egyetlen erkölcsstelen viszony is keletkezett volna, a milyenre pedig a népes összejövetelek elegendő alkalmat szolgáltathattak volna.

Bátran ki lehet tehát mondani, hogy ezek a házak, valamint Gömörvármegyében az akkori elit-közönség fogadótermei csaknem kivétel nélkül olyanok voltak, mint egy az ünérzetes és tiszta lelkületek találkozása és érintkezése számára fenntartott oázis, melynek fertőmentes talajában és légkörében folyvást az erkölcsi élet nemes virágai tenyésztek és diszlettek.

Kortársaim közül Gömörvármegyében még néhányan élnek. Szeretnék közülök annak a szemé közé nézni, a ki bizonyítani tudná, hogy a gömöri asszonyok közül melyiknek volt valaha lengyel szeretője? Pedig épen a harminczas és részben a negyvenes évtizedekben tartózkodtak az országban, tehát Gömörben is lengyel menekültek, uri oltalom alatt az uri házaknál. (Folytatjuk.)

Jegyzet. Lapunk mult számának „Csarnok” rovatában helyreigazítandók: A 6-ik lap, 2-ik hasáb, 9-ik bekezdés 3-ik sorában „epotikus” helyett „egzotikus”, — a 3-ik hasáb, 13-ik bekezdés 7-ik sorában „naptarából” szó helyett „kaptarából” olvasandó.

Névnapi megváltásul a „Napközi Otthon“ javára Baráth Károly 10 koronát adott. Hálás köszönettel nyugtázza *Dr. Marikovszkyné.*

Adomány. *Schüller* Lipótné, mérnök neje, a „rimaszombati izr. nőegylet“ nek 10 koronát adományozott. Ezen nemesszívű adományáért ezuton is hálás köszönetet mond *az elnökség.*

Koszorúmegváltásul özvegy Turóczy Józsefné emlékezetére özv. Szabó Károlyné 20 koronát adott Rimaszombat és Vidéke jótékony Nőegyesülete céljaira. Köszönettel nyugtázza *az Elnökség.*

A „Napközi Otthon“ javára e hét folyamán a következő szíves adományok érkeztek: Miskolczy Lajosné 120 darab sütemény, dr. Zehery Istvánné 10 kor., Heksch Bertalanné 10 kgr. bab, 10 kgr. borsó. Hálás köszönet! *Dr. Marikovszkyné.*

Nyugtázás. Néhai özv. Turóczy Józsefné szül. Szabó Terézia elhunytá alkalmából kegyeletük jeléül koszorúmegváltás czimén özv. dr. Szabó Samuné urnó 20 koronát és Marikovszky Gézáné urnó 10 koronát küldtek kezeimhez a városi szegényintézet javára. *Vladár József,* városi tanácsos.

Szerkesztői üzenet.

Munkatársainkhoz. Tisztelt munkatársainkat kérjük, hogy nagyobb közleményeiket úgy sziveskedjenek beküldeni, hogy mi azokat süttörtök délig kézhez vehessük, a kisebb tudósításokat pedig pénteken délig megkaphassuk.

L. Gy. Szendrőlád. A küldeményt köszönjük. Kiadói hivatalunk a lapot megindította.

O. E. Várgede. A folyó év első felére az előfizetést megkaptuk.

N. N. Helyben Névtelen közleményt nem fogadhatunk el, legalább a szerkesztőnek ismernie kell a szerzőt.

Villám. Várgede. A másodikikat is besoroztuk a közölni valók közé, — de türelmet kérünk, így télviz idején több a kéziratunk, nyáron hamarabb menne a dolog.

Kiadó lakások.

Losonci-utca 53. és 55. szám alatt két lakás — mindkettő 3 szobás — vízvezeték- és villannyal felszerelve **május hó 1-étől** kiadó. — **Ugyanott** egy két szobás lakás szirtén május hó 1-től kiadó. Értekezhetni **Özv. Király Ferencznével.**

Meghívó.

A „HANGYA“ a magyar gazdaságvetség Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezete kötelékébe tartozó ::

Jolsva és Vidéke

Fogyasztási és Értékesítő Szövetkezet
1913. évi február hó 9-én délután 3 órákor az állami elemi iskolában

évi közgyűlést

tart, melyre a tagok az alapszabályok 23. § a értelmében meghivatnak.

NAPIREND:

1. Mult évi üzleteredményről szóló jelentések tárgyalása.
2. Zárszámadások megvizsgálása és felmentvény megadása.
3. Mérleg megállapítása.
4. Tiszta jövedelemről való rendelkezés.
5. Az igazgatóság kiegészítése.
6. Felügyelő bizottság kiegészítése.
7. Netaláni indítványok.

1912. évi december 31 én a tagok száma 452, üzletrészeinek száma pedig 1372 volt; az év folyamán belépett 61 tag 235 üzletrésszel; kilépett 18 tag 63 üzletrésszel.

A felügyelő-bizottság által megvizsgált évi mérleg az üzlethelyiségben kifüggesztett és mindenki által megtekinthető.

Kelt Jolsván, 1913. január 16.

Az igazgatóság.

Kiadó lakás, esetleg eladó ház.

Rimaszombatban, a Szijjártó-utca 36. sz. alatti házban egy lakás, mely két magas földszintes szoba, konyha, előszoba, kamra, fatartó, kert és mellékhelyiségek, továbbá ugyanott egy hasonló pinczelakás **1913. év május hó 1-től** bérbe kiadó, esetleg örök áron is **eladó.** — Értekezhetni a tulajdonos **özv. Szabó István-néval** Rákóczi-utca 15. sz. alatt. 2—3

Meghívó.

A „Rimaszombati Kereskedelmi és Közgazdasági Bank Részvénytársaság“

1913. évi január hó 31-én d. e. 10 órákor tartja saját helyiségében

VI-ik rendes évi közgyűlését,

melyre a t. részvényesek ezennel meghivatnak.

Tárgysorozat:

1. Az igazgatóság jelentése.
2. A zárszámadások előterjesztése a felügyelő-bizottság jelentésével.
3. Mérleg megállapítása, nyeresemény felosztása és kifizetése iránti határozathozatal.
4. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság részére a felmentvény megadása.
5. 6 igazgatósági és 5 felügyelő-bizottsági tagnak megválasztása.
6. Alapszabályszerűleg beadott indítványok tárgyalása.

Rimaszombat, 1913. évi január hó 18-án.

Az igazgatóság.

Az eredeti zárszámadások a közgyűlés napjáig délelőtt 9 és 11 órák között az intézet helyiségében megtekinthetők.

Eladó.

Rimaszécsen egy szép **4 szobás** uri lrkás és egy **2 szobás** kisebb ház mellékkelhelyiségekkel és tágas belsősséggel együtt eladó. Értekezhetni a tulajdonossal: **Dr. Batta Pál ügyvéddel Rimaszécs.**

Kiadó üzlethelyiség

A város legforgalmasabb helyén, a főter közelében, **II. Rákóczi Ferencz u. 10. szám** alatt levő teljesen ujonnan épült sarok emeletes épületben egy üzlethelyiség raktárral együtt azonnal kiadó.

Értekezhetni lehet: 24—*

LIPTHAY LÁSZLÓ tulajdonossal.

Kiadó uri lakás.

Tamásfali-utca 2-ik sz. alatt egy uri lakás az emeleten, mely négy szoba, konyha, éléskamara hozzátartozékaival együtt **f. évi május 1-től** bérbe kiadó. — Értekezni lehet ugyanott földszint a tulajdonos: **Lusztig Menyhérttel.** 2—*

Eladó tenyészkanok.

A rimaszombati **m. kir. földmives iskola kurinczi gazdaságában** eladók egy éves mangalicza tenyészkanok; kaphatók darabonkint 100 korona árban. — Az anyag kittingő, báró Wenkheim és Tisza Kálmán többszörösen díjazott tenyészetéből származik. 2—3

Meghívó.

A Nagyrőczei Takarékpénztár R.-T.

1913. február 2-án délelőtt 10 órákor saját helyiségében tartja

évi rendes közgyűlését,

melyre a t. részvényesek tisztelettel meghivatnak.)*

A KÖZGYŰLÉS TÁRGYAI:

1. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság évi jelentése az intézet állásáról.
2. Mérleg jóváhagyása s ennek alapján az igazgatóság és felügyelő-bizottság fölmentése.
3. Az osztalék megállapítása.
4. Szabályszerű indítványok.

*) Megjegyzendő, hogy az alapszabályok 13. § a értelmében a közgyűlésen szavazati jogát csak azon részvényes gyakorolhatja, ki részvényeit a még le nem járt szelvényekkel együtt a közgyűlés időpontját megelőzőleg az intézet pénztári helyiségében vagy más bejegyzett pénztárnál letéteményezi s az erről szóló igazolványt felmutatja.

A felügyelő bizottság által megvizsgált zárszámadás, az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése a közgyűlés előtt 8 nappal az intézet hivatalos helyiségében (9—12-ig) az érdekeltek által megtekinthetők.

Nagyrőcze, 1913. január hó 15.

Az igazgatóság.

Eladó vegyeskereskedés.

Régi, jó forgalmu vegyeskereskedés — más vállalat miatt — kedvező áron eladó. — Értekezni lehet

Róth Sándor utóda Jolsva.

Ujságpapíros

(csomagoláshoz)

kereskedők, mészárosok, hentesek stb.

:-: részére :-:

jutányos áron kapható

e lap kiadóhivatalában.

Ajánlati felhívás

Zeherje község vízvezetékének kiépítésére.

1692—912. sz. — Zeherje község vízvezetékének kiépítésére Gömör- és Kishontvármegye törvényhatóságának 17043—912. számú véghatározata értelmében ezennel újabb versenytárgyalást hirdetek.

1. A vízvezeték kiépítve lesz a zeherjei pusztá szőlőből a községi belterület 2 utca végéig, mintegy 950—1000 m. hosszúságban.

2. A munkálat megkezdése és befejezése tekintetében a szerződésben fog intézkedés tétetni.

3. Felhívom a versenyezni óhajtó vállalkozókat, hogy zárt és 5 pecséttel leragasztott ajánlataikat akár közvetlen, akár pedig posta útján hivatalomnál **folyó évi február hó 15-ig adják be.**

4. Az ajánlatokat a községi előljáróság 3 tagja folyó évi február hó 17-én délelőtt 11 órakor fogja felbontani Zeherje község bírájánál, javaslatát a bizottság azonban csakis a szakhivatal meghallgatása után fogja megtenni.

5. A munkálatokat elnyerő fél, a vállalati összegnek 5 százalékát tartozik óvadék címén letenni készpénzben vagy óvadékképes értékpapírban Zeherje község bírájánál, mely óvadék a munkálatok befejezésétől számított egy év leteltével fog csak a vállalkozónak visszafizettni, illetve adatni.

6. Költségvetési kitöltetlen másolatok önbeszerzési árban hivatalomnál kaphatók, ugyancsak az összes tervezetek hivatalomnál a hivatalos órák alatt megtekinthetők.

7. A költségvetésben felvett tüzesap elmarad és helyébe 5 szelepes kut lesz emelve.

Rimatamásfalva, 1913. január 13.

Garai Ármin, körjegyző.

Kiadó lakás.

Rimaszombatban **Losonczi-utca 45. szám alatt** egy lakás: mely áll négy szoba, konyha, a hozzátartozó mellékhelyiségekkel és nagy kerttel **1913. május 1-től** kiadó. Ertekezhetni **Zavadszky Ede** tulajdonossal. 4—*

Pályázati hirdetmény.

107. sz. — Rimaszombat r. t. városnál elhalálozás folytán megüresedett adótisztai és előlépés esetén megüresedhető irnoki állásra Gömör-Kishontvármegye alispánjától nyert felhatalmazás alapján pályázatot hirdetek.

Az ezen állásokkal egybekötött javadalmazás áll: 1400 korona kezdő s 4 évenként 2 ízben 200—200 koronával emelkedő fizetésből, 480 korona lakbérből és a feltételek fenforgása esetén megfelelő családi pótlékból.

A pályázni szándékozók az eddigi alkalmaztatásukon, kifogástalan erkölcsi magaviseletükön s a közszolgálatra megkívántató alkalmas testi épségükön kívül igazolni tartoznak a magyar állampolgárságukat az adótisztai állásra pályázók ezenfelül az 1883. évi I. t. czikk 17. §-ában előirt elméleti képzettséget, az irnoki állásra pályázók pedig legalább a középiskola negyedik osztályának szabályszerű bevezetését.

A szabályszerűen felszerelt pályázati kérvények legkésőbb **1913. évi január hó 28-ikáig** nyújtandók be a város polgármesteri hivatalába. A választás határnapja a pályázati határidő letelte után fog kitűzteni.

A megválasztandók a városi nyugdíjintézetnek köteles tagjai és tartoznak az állásukat a megválasztás után nyomban elfoglalni s magukat az ujonnan alkotandó szervezeti szabályrendeletnek mindenben alávetni.

Rimaszombat, 1913. évi január hó 9-én.

Vladár, polgármester h.

Bérbeadó lakások, illetve eladó ház.

Rimaszombatban a **Rákóczy-ut 29-ik szám** alatti ház, mely **hét lakószoba** és mindenféle mellékhelyiségekkel is bir, magános **udvar**, nagy **kert**, két utcára kijárata — **1913. május hó 1-étől** bérbe kivethető; ugyanezen helyiségek könnyen **két lakássá** alakíthatók át. — Ezen udvarban egy különálló **magtár** is bérbeadó. — Bérelni vagy venni szándékozók forduljanak: **özvegy Szabó Györgyné** tulajdonoshoz. 2—3

Hirdetmény.

9556/P. 1912. sz. — A rimaszombati királyi törvényszék közzé teszi, hogy a **„Rimaszombat—Poltári helyi érdekű Vasut Részvénytársaság”** kisajátító kérelmére, az 1881. évi XLI. törvényezikk 40. és 46. §§-ai alapján:

1. az osgyáni 289. sz. jtkvben foglalt egymásközötti egyenlő arányban a kiskoru Jankovich Ferencz és kiskoru Jankovich Viktor tulajdonát képező 1349/a. hrsz. 411 hold 1411 □-ól területű ingatlanból 7 kat. hold területre,

2. az osgyáni 289. sz. jtkvben foglalt egymásközötti egyenlő arányban a kiskoru Jankovich Ferencz és kiskoru Jankovich Viktor tulajdonát képező 1349/b. hrsz. 149 hold 363 □-ól területű ingatlanból 3 kat. hold 1000 □-ól területre a kártalanítási eljárás elrendeltetett és ennek megkezdésére tárgyalási határidőül **1913. évi február hó 8-ik napjának d. e. 10 órája Osgyán község-házához kitűzetett** s arra az érdekeltek azon figyelmeztetéssel idéztetnek, hogy elmaradásuk a kártalanítás fölött hozandó érdemleges határozatot nem fogja gátolni.

Kir. Törvényszék Rimaszombat, 1912. évi december hó 31-én. 1—3

Kolbay, s. k. t. elnök.

(P. H.) **Fodor Zoltán,** s. k. előadó.

Eladó cséplőgép.

Egy teljesen jókarban lévő 8 lóerejű gőz cséplőgép — összes felszereléssel együtt — jutányos áron megvehető. — Községi kisgazdáknak, kik együttesen és tömegesen csépelnek, előnyösen ajánlíható.

Czim: megtudható a kiadó-hivatalban.

Jegyzők figyelmébe!

Községi nyomtatványok beszerzése.

Községi közmunka főkönyv-, községi közmunka napló-, községi közmunka költségvetés-, községi közmunka számadásra vonatkozó nyomtatványok beszerzhetőek: **id. Rábely Miklós**

és **Fia** nyomdájában **Rimaszombat.**

Lakbérbeadási hirdetmény.

138—1913. sz. — Alulírott előljáróság közhírré teszi, hogy a városháza épületében a) egy kisebb üzlethelyiség, b) egy nagyobb üzlethelyiség egy mellékszobával, továbbá c) egy 3 szobából és a szükséges mellékhelyiségekből álló emeleti lakás **1913. évi április hó 24-től** kezdődő hat egymásután következő évre, **1913. évi január hó 24-én d. e. 10 órakor** a városházánál megtartandó nyilvános szóbeli árverésen hasznbérbe lesz kiadva.

Kikiáltási ár: az a) alatti helyiségre 400, a b) alattira 800 és a c) alattira 600 korona.

A helyiségek az érdeklődők által megtekinthetők, valamint a hivatalos órák alatt rendelkezésre állanak az árverési feltételek is.

Putnok, 1913. évi január hó 10-én.

Dantsek Gyula, **Laczkovich Lajos,**
I. jegyző. bíró.

Telek A. Sándor

asztalos-mester

Rimaszombat, Nagyhíd-utca 13. sz.

Hirdetmény.

240/P. 1913. sz. — A rimaszombati kir. törvényszék közzé teszi, hogy a m. kir. államvasutak kisajátító kérelmére **Ajnácskő állomás kibővítésének céljára** az 1881. évi XLI. t. cz. 46. §-a alapján az ajnácskői 2. számú jtkvben 39. sor 696/a. hrsz. alatt foglalt és a Sarlay Soma tulajdonát képező ingatlanból 1 (egy) hold területre a kártalanítási eljárás elrendeltetett és ennek megkezdésére tárgyalási határidőül **1913-ik évi február hó 22-ik napjának d. e. 10 órája Ajnácskő község-házához kitűzetett** s arra az érdekeltek azon figyelmeztetéssel idéztetnek, hogy elmaradásuk a kártalanítás fölötti érdemleges határozathozatalt nem fogja gátolni.

Kir. Törvényszék mint birtokbiróság Rimaszombat, 1913. évi január hó 14-én.

Kolbay, s. k. t. elnök.

1—3 **Fodor Zoltán,** s. k. előadó.

Hirdetéseket

mérsékelt áron

e lap részére

elfogad

a kiadóhivatal

Tompa-utca 10. és

Ifj. RÁBELY MIKLÓS

könyv- és papirkereskedő

Deák Ferencz-u. 20. sz.